

Stockholm 2016-04-06

Anmälan till konstitutionsutskottet

Nordea var fram till 2013 en bank som svenska staten var stor delägare i. Under mandatperioden 2010-2014 sålde svenska staten aktier i Nordea för drygt 60 miljarder kronor, enligt Svenska dagbladet¹. Efter att ha ägt banken efter 90-talskrisen, såldes aktier successivt av. Under perioden 2006-2010 var staten fortfarande största delägare med omkring 20 procent av aktieinnehavet.

Det har nyligen avslöjats via de så kallade Panamadokumenterna att Nordea hjälpt kunder med brevlådeföretag i skatteparadis för att undanhålla skatt. Nordea har också ordnat målvakter som officiellt stått för ägandet, och sett till att fördatera dokument. Uppgifterna från Nordea är att detta huvudsakligen skedde innan 2009, den tid då svenska staten var största delägare. Under denna period var Mats Odell (KD) finansmarknadsminister och Maud Olofsson (C) näringsminister med ansvar för statliga bolag.

I Regeringsformen 9 kap § 8 framgår att *Regeringen förvaltar och förfogar över statens tillgångar*. I det här läget är det därför väsentligt att också granska om det finns ett politiskt ansvarsutkrävande för Nordeas hantering.

I *Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande* från 2009 framgår hur staten som ägare övergripande ska styra sina hel- och delägda bolag². Där framgår bland annat att *Det är alla företags ansvar, men de statligt ägda företagen ska vara föredömen och ligga i framkant i arbetet med dessa* [etik, miljö, mänskliga rättigheter, jämställdhet och mångfald] *frågor*.

Det är uppenbart att Nordea inte legat i framkant vad gäller etik, när man tvärtom aktivt hjälpt kunder att undanhålla skatt. Att genomlysa verksamheten är revisorernas ansvar för ett bolag, som bolagsstämman sedan godkänner. När det gäller statens policy för revision för sina bolag så framgår detta av ägarpolicyn sidan 6:

Ansvaret för val av revisorer ligger alltid på ägaren och beslutas av bolagsstämman. (...) Vanligen hanteras det praktiska arbetet med upphandlingen av de revisorer som upphandlats av bolagsstämman av företagets

¹ <http://www.svd.se/staten-helt-ute-ur-nordea>

² <http://www.regeringen.se/contentassets/5a8863422c2645baa2c74e0f20ef8226/statens-agarpolicy-och-riktlinjer-for-foretag-med-statligt-agande>

ekonomiavdelning, ett revisionsutskott eller annan lämplig funktion inom företaget. Regeringskansliets förvaltare och handläggare följer upphandlingsprocessen från upphandlingskriterier till urval och utvärdering.

Mot bakgrund av detta, så vill jag att konstitutionsutskottet granskar följande frågeställningar:

- Fick statsrådet Maud Olofsson vid den här tidpunkten någon indikation på att Nordea inte levde upp till statens ägarpolicy, som ett föredöme avseende bland annat etik?
- På vilket sätt agerade regeringskansliet för att de revisorer som skulle granska Nordea skulle göra en adekvat revisionsredovisning?
- Borde regeringen mer aktivt ha agerat för att Nordea inte skulle ägna sig åt brevlådeföretag, och aktivt hjälpt kunder att undanhålla skatt?

.....
Rasmus Ling (MP)